

Egészségügyi Gazdasági Vezetők Egyesülete

Egészséggazdasági, egészségpolitikai és szociálpolitikai nemzetközi sajtószemle

2021. 8. sz. (Lapzárta: 2021. április 12. 00:00)

Alapító főszerkesztő: Kövesi Ervin (1990-2014) – Szerkesztő: Komáromi Béla (2005-)

Globális egészségügy

- Globális jelentés az időskorúak diszkriminációjáról
- Pandémia és természetvédelem
- Összefüggés az erdőirtások és zoonózisok között

Koronavírus

- A koronavírus éve az Egyesült Államokban
- A koronavírus mellék- és utóhatásai: „félelem, harag, agresszió”
- COVID-19-hírek a világ tizennégy országából
- Lakossági vizsgálat Dániában a koronavírussal való újrafertőződésről
- COVID-19-vakcinákra fordított kutatás-fejlesztési beruházások
- Életképek: Az ápolónő nézőpontja. „És maga hogy van, nővérke?”

Európa

- Az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélete a kötelező oltásokról

Gyógyszer

- Gyógyszerpiaci rövidhírek

Egészségügyi statisztika

- Az egészségügyi kiadások statisztikája Németországban 2019-ben
- A svájci egészségügy statisztikai zsebkönyve 2020 – *Gesundheit – Taschenstatistik 2020* (3. rész): A lakosság egészségi állapota

A svájci lakosság egészségfelmérése

- A svájci lakosság egészségfelmérése 2017: Túlsúlyosság és elhízottság
- A svájci lakosság egészségfelmérése 1992-2017. A fogamzásgátlás helyzete

Personalia

- Petr Arenberger, új cseh egészségügyi miniszter

A sajtószemle az EGVE honlapján: <http://www.egve.hu/sajtoszemle>

Globális jelentés az időskorúak diszkriminációjáról

Egészségügyi Világszervezet, 2021. március 18.

International Journal of Environmental Research and Public Health 2020, 17(9)

(DOI: 10.3390/ijerph17093159)

Kulcsszavak: népegészségügy, időskorúak egészsége, esélyegyenlőség, időskorúak diszkriminációja, ageizmus, Egészségügyi Világszervezet, nemzetközi

Forrás Internet-helye: <https://www.mdpi.com/1660-4601/17/9/3159> ;

<https://www.who.int/news/item/18-03-2021-ageism-is-a-global-challenge-un>

Experiences and Expressions of Ageism (European Social Survey, Dec 2012, 16 p.):

https://www.europeansocialsurvey.org/docs/findings/ESS4_gb_toplines_experiences_and_expressions_of_ageism.pdf

Az **Egészségügyi Világszervezet** felmérése 83.000 megkérdezetre terjedt ki a világ 57 országából. Az eredmények szerint világviszonylatban minden második személy előítéleteket táplál az időskorúakkal szemben. Az időskorúak olykor maguk táplálják a velük szembeni sztereotípiákat, melyek szerint előrehaladott életkorban az emberek már nem képesek új képességeket szerezni, vagy új hobbyba kezdeni.

Az Európai Unió által 2012-ben készített **European Social Survey** szerint a 65 év fölöttiek egyharmada válaszolta, hogy életében már érte diszkrimináció. Ez súlyos következményekkel járhat az érintettek számára: egészségi állapotuk rosszabbodhat, életük megrövidülhet, szellemi leépülésük felgyorsulhat. Az Egészségügyi Világszervezet az 50 év fölöttieket tekinti „időskorúaknak”.

Az Egészségügyi Világszervezet szerint az időskorúaktól életkoruk miatt gyakran megvonják az egészségügyi ellátást, akaratuk ellenére nyugdíjba küldik őket, orvostudományi felméréseknél nem veszik figyelembe őket, mivel később ők lesznek a legnagyobb gyógyszerfogyasztók. A diszkrimináció izolációhoz, magányhoz, szegénységhez, pénzügyi bizonytalansághoz, az élet megrövidítéséhez vezet.

Az életkorral összefüggő diszkrimináció a fiatalabbakra is kiterjed. Az időskorúakkal és fiatalokkal szembeni általánosítások a koronavírus-pandémia idején felerősödtek. Az időskorúakat többnyire esendőknek és sebezhetőeknek látatják. A fiatalokat ezzel szemben általánosan könnyelműeknek és felelőtleneknek tekintik. Ez a látásmód nem új, a pandémia idején azonban felerősödött.

Az a tény, hogy az Egészségügyi Világszervezet éppen a koronavírus-járvány idején foglalatossodik ilyes jelentésekkel, a tagállamok általi meghatalmazásból fakad. Az életkorral összefüggő diszkrimináció elleni kampányt a szervezet 2016-ban tartott Közgyűlése kezdeményezte. A tagállamok rábólintottak a WHO Akciótervére, amely a 2021-2030 közötti évtizedet az ENSZ egészséges öregedés évtizedévé nyilvánítja.

A **Statista** infografikája a világnépesség és az életkori struktúra alakulásáról (1950-2090):

https://de.statista.com/infografik/24468/geschaetzte-groesse-der-weltbevoelkerung-nach-altersgruppen-und-geschlecht/?utm_source=Statista+Global&utm_campaign=83521cdf4e-All_InfographTicker_daily_DE_AM_KW11_2021_FR&utm_medium=email&utm_term=0_afecd219f5-83521cdf4e-303163417

Pandémia és természetvédelem

IUNC, Gland, Switzerland, 11 March 2021

PARKS The International Journal of Protected Areas and Conservation

Issue 27 Special Issue on COVID-19 MARCH 2021 (200 p.)

Kulcsszavak: globális egészségügy, népegészségügy, környezetegészségügy környezetvédelem, pandémia, International Union for Conservation of Nature (IUCN), nemzetközi

Forrás Internet-helye: <https://www.iucn.org/news/world-commission-protected-areas/202103/covid-19-fallout-undermining-nature-conservation-efforts-iucn-publication> ;
<https://parksjournal.com/parks-27-si-march-2021/>
https://parksjournal.com/wp-content/uploads/2021/03/PARKS_27_SI_COVID-19_10.2305-IUCN.CH_2021PARKS-27SI.en-low-res-4.pdf

A *Nemzetközi Természetvédelmi Unió (International Union for Conservation of Nature – IUCN)* megalapítására 1948-ban került sor. Tagsági körébe 1.400 természetvédelmi szövetség és kormány tartozik. Kutatóhálózatában 1.700 szakértő vesz részt. Az IUCN adja ki a veszélyeztetett növény- és állatfajok Vörös Listáját.

A koronavírus-pandémia súlyos károkat okozott a természetvédelemnek. Afrikában a természetvédelmi területek több mint felén csökkenteni kellett vagy teljesen le kellett állítani az orvvadászok elleni bevetéseket. Ázsiában a természetvédelmi területek egynegyedén csökkentették a tevékenységet.

A Természetvédelmi Világszövetség szerint Észak- és Latin-Amerikában, Európában és Óceániában a turisztikai bevételek kiesése ellenére sikerül fenntartani a természetvédelmi szervezetek működését. A COVID-19-pandémia azonban a világ több mint 60 országában súlyosan érintette a természetvédelmet. Az IUCN „PARKS” c. folyóirata szerint minden ötödik vadórt el kellett bocsátani, minden negyedik vadőr fizetését pedig csökkentették vagy késedelemmel fizetik. A világ 22 országában 64 esetben kellett csökkenteni a fenntartási intézkedéseket az útépitési, olajipari, vagy gázipari beruházások miatt.

IUCN Press Office

Mobile: +41 79 536 0117; press@iucn.org

Összefüggés az erdőirtások és zoonózisok között

Frontiers in Veterinary Science (2021; DOI: 10.3389/fvets.2021.661063), 24 March 2021

Kulcsszavak: globális egészségügy, népegészségügy, környezetegészségügy környezetvédelem, környezetpusztítás, erdőirtás, olajpálma-ültetvények, fertőző betegségek, zoonózisok, nemzetközi

Forrás Internet-helye:

<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fvets.2021.661063/full>

Dr. Serge Morand és Dr. Claire Lajaunie (Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS) Paris, France) tanulmánya szerint szignifikáns statisztikai összefüggés mutatható ki az erdőirtások és az állatok által terjesztett fertőző betegségek között. Hasonló folyamat következik be a pálmaolaj-ültetvényekkel kapcsolatban: minél nagyobb területen telepítenek pálmaültetvényt, annál gyakoribbak a fertőző betegségek.

A kutatás az **ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezete (Food and Agriculture Organization – FAO)** és a **Világbank** adatai alapján az 1990 és 2016 közötti fejleményekre terjedt ki. Egy másik adatbank szerint ebben az időszakban több ezer kitörésre került sor, amelyeknél a kórokozó direkt módon terjedt gazdaállatról emberre, valamint rovarokról emberre.

A konkrét ökológiai mechanizmusok még nem ismertek, de feltételezhető, hogy a természetes erdőterületek helyére telepített olajpálma-ültetvények tulajdonképpen a füves puszták rovására végzett visszaerdősítések. A földhasználat mindkét formája a biodiverzitás kárára van, a szimplifikált életterek a kórokozók állatokban való elszaporodásának kedveznek.

A kutatók összevetették az egyes országok erdőterületét és a pálmaolaj-ültetvények területét a demográfiai adatokkal. Következtetésük szerint a trópusi országokban, többek között Brazíliában, Peruban, Bolíviában, a Kongói Demokratikus Köztársaságban, Kongóban, Kamerunban, Indonéziában, Myanmarban és Malaysiában szignifikáns összefüggés áll fenn az erdőirtások és a járványok között, mint a malária és az ebola.

Ezzel szemben a mérsékelt égövi régiókban, mint az Egyesült Államok, Kína és Európa, nyilvánvaló összefüggés tapasztalható az erdősítés és a szúnyogok által terjesztett betegségek között, mint a lyme-borreliosis. A kutatók számára meglepő eredmény, hogy az olajpálma-ültetvények és a kitörések közötti összefüggés olyan régiókban is megjelenik, ahol az erdőirtás csekélyebb mértékű, mint Kína és Thaiföld. Ezeken a területeken is megjelennek a szúnyogok által terjesztett betegségek, mint a dengue-láz, a zika és a sárgaláz.

A koronavírus éve az Egyesült Államokban
Medscape Medical News, April 9, 2021

Kulcsszavak: globális egészségügy, népegészségügy, járványügy, pandémia, koronavírus, COVID-19, Egyesült Államok

Forrás Internet-helye: <https://www.medscape.com/viewarticle/947316>

Az *Egészségügyi Világszervezet* egy éve nyilvánította pandémiává a koronavírus-járványt. **Tedros Adhanom Ghebreyesus főigazgató** a vírus terjedésének súlyosságáról és a tétlenség veszélyeiről beszélt a világ számos országából származó riporterek előtt. Ebben az időpontban azonban a COVID-19 már két hónapja ismert volt.

Az alábbi összeállításban a *Medscape USA* szakértői áttekintik az elmúlt év történéseit, mulasztásait, tévhiteit, hibáit, melléfogásait, tanulságait.

Amerika lépéselőnyben volt. Távolról szemlélhette, hogy a pandémia hogyan söpör végig Kínán és Európán, anélkül, hogy az amerikaiak ezt mindennapjaikban megérezhették volna. Ugyanazon a napon, amikor az Egészségügyi Világszervezet kihirdette a pandémiát, **Donald Trump** azt üzenté az Ovális Irodából, hogy „Velünk szemben a vírusnak nem lesz esélye. Egyetlen nemzet sem annyira felkészült és ellenállóképes mint az Egyesült Államok.” Az ország ma a fertőzöttek és a halálos esetek száma tekintetében is világszerte. Márpedig az Egyesült Államok rendelkezett pandémiatervvel. Ám arra épített, hogy a SARS-CoV-2 is az influenzavírusokhoz hasonlóan fog terjedni. Csak néhány közegészségügyi szakértő sejtette meg, hogy ez meddig tarthat és milyen veszélyekkel jár.

Dr. Michael Osterholm, a Center for Infectious Disease Research and Policy (CIDRAP) (University of Minnesota) igazgatója már korán felismerte, hogy az új típusú koronavírus nem az ismert mechanizmusok szerint működik. 2020 február végén a *New York Times*-ben tette közzé következtetéseit. Ebben „pandémiáról” írt és figyelmeztetett, hogy a vírus a levegőben terjed. Ez azonban akkor még a kutatók ingerküszöbét sem érte el. Osterholm oly mértékű ellenszélben érezte magát, mint életében még soha.

Amerikában lassan kitört a pánik. 2020. március 9-én, **Eben Brown, a Fox News riportere** **Dr. Nancy Messonnier-t, a Centers for Disease Control and Prevention (CDC) szakértőjét** faggatta a járvány terjedéséről. Felvetette neki, hogy nemrég valakit gázmaszkban látott és nem kellene-e józan felvilágosítást nyújtani az új típusú koronavírus kockázatairól. Messonnier válasza szerint a maszkviselés az egészségügyi személyzet körében indokolt lehet, de nem gondolja, hogy minden amerikai maszkviselésre kellene kötelezni. Álláspontját akkor sok más egészségügyi szakértő osztotta.

Dr. Lisa Maragakis, a Johns Hopkins Health System járványügyi igazgatója 2020. március 11-én a Capitoliumban tartott briefingen kijelentette, hogy világszerte ugyan sokan viselnek maszkot, az aktuális irányelv szerint azonban erre semmi szükség és valójában nem segíti elő a védekezést. A maszkviselésről szóló kommunikáció aztán félresiklott. A maszkviselés hasznáról éppen elég bizonyíték állt rendelkezésre, az ázsiai országok többségében pedig általánossá vált.

Jeremy Howard, a University of San Francisco kutatója és egy önkéntesekből álló team lázas munkába kezdett, hogy meggyőzzék a közegészségügyi hivatalnokokat és a bizalmatlan nyilvánosságot a maszkviselés fontosságáról. Maragakis szerint a folyamat mindenki számára kínos volt. És a helyzetet még kínosabbá tette, hogy a polgárok minden ajánlást pontosan követtek. A tudományos ismereteket azonnal közzétették a nyilvánossággal is. A közfigyelem a kutatókat is meglepte. Ehhez Osterholm hozzáfűzi, hogy a politikusok és a kutatók különböző üzenetei miatt sikerült elveszíteni a lakosság bizalmát.

Dr. Maria Van Kerkhove, az Egészségügyi Világszervezet osztályvezetője 2020 júniusában tett egy kijelentést a vírus aszimptomatikus terjedéséről. „A rendelkezésünkre álló adatokból úgy tűnik, hogy a vírusnak egyik aszimptomatikus személyről egy másikra való átvitele még mindig igen ritkán fordul elő.” Másnap azonban helyesbített: az aszimptomatikus kifejezést a szó legszűkebb értelmében használta. Olyan COVID-19-fertőzött személyekről beszélt, akiknek nem voltak tüneteik. Gyakran fordul elő, hogy a vírus átvitele preszimptomatikus személyeknél megy végbe, ami azt jelenti, hogy valamikor kialakulhatnak a tünetek. Ezzel a kijelentésével szigorúan a WHO irányelveihez igazodott.

Igen ám, de az üdülőhajókon, hajléktalanszállókon, templomi kórusokban bekövetkező kitörések az ellenkezőjét sugallják.

Az *Annals of Internal Medicine* 2020 szeptemberi számában megjelent áttekintés szerint a koronavírussal való fertőzések 40-45%-a tünetmentes személyektől származhat.

Prof. Dr. Mark Heise genetikus (University of North Carolina, Chapel Hill) szerint SARS-1-nél a vírust terjesztőknek rendszerint tüneteik is voltak. Ezért saját bevallása szerint ő sem hitte volna, hogy a fertőződés aszimptomatikusan is bekövetkezhet. Még viszonylag keveset tudunk arról, hogy a SARS-CoV-2 miért vált ki sok nem légzőszervi tünetet, amilyenek gyulladáisos megbetegedéseknél tapasztalhatók és kardiológiai és neurológiai következményekkel járnak.

Donald Trump 2020. március 11-i beszédében hangsúlyozta a megelőző intézkedések és a kockázati csoportok, elsősorban az időskorúak és a krónikus betegek védelmének fontosságát. Szerinte azonban „A fiatal és egészséges emberek, ha meg is támadná őket a vírus, teljesen és gyorsan felgyógyulnak.” Ennek eredményeként az emberek Floridában és Texasban nem viseltek maszkot, az iskolákat pedig nem zárták be.

Dr. Cleavon Gilman new york-i sürgősségi orvos tapasztalatai szerint ez másképp van. Már 2020 márciusában sok fiatalok fertőződött került légzőkészülékre és meg is halt. Gilman beszámolója szerint erre a sorsra jutott 27 éves unokaöccse is, aki a *National Football League (NFL)* játékosjelöltje volt. Ezért gyűjteni kezdte és kitwittelte a fiatal fertőzöttekről szóló beszámolókat.

A *Centers for Disease Control and Prevention (CDC)* szerint 2020 nyarán a 30 éven aluli felnőttek az összes COVID-19-eset több mint 20%-át tették ki. Több mint 120.000 negyvenöt éven aluli amerikai halt bele a fertőzésbe. Gilman szerint a téves információ és a dezinformáció összességében több mint 525.000 amerikai életét követelte.

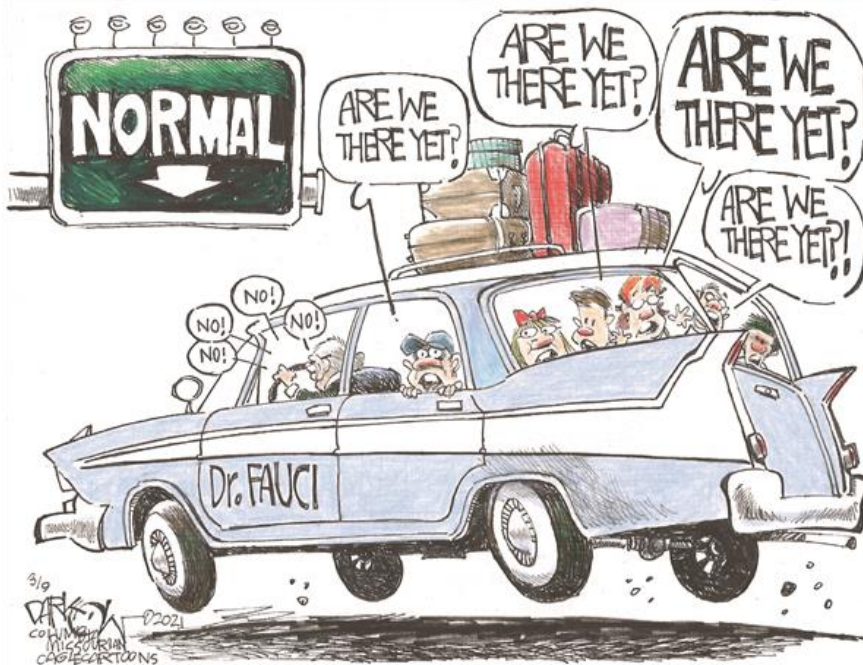
2020 áprilisában az *Egészségügyi Világszervezet* közleményt adott ki, miszerint nincsenek bizonyítékok arra, hogy a vírus a levegőben terjedne és betegséget okozna. Az aeroszolkutatók levegő után kapkodtak. **Prof. Dr. Kimberly Prather légkörkémikus (Scripps Institution of Oceanography)** kemény hangvételű levélben kérte a *Science* magazintól a tények tisztázását.

2020 júliusában kétszáz kutató nyílt levélben fordult az Egészségügyi Világszervezethez és követelte állásfoglalásának felülvizsgálatát. Ezt követően az Egészségügyi Világszervezet átdolgozta a vírus terjedéséről szóló irányelveit, amelyekben már azt olvashatjuk, hogy a vírus perzisztál a zárt és túlszűfolt terekben, mint az éttermek, fitness stúdiók, éjszakai klubok, imaházak.

2021 februárjában Joe Biden elnökhöz intézett levelükben a kutatók további intézkedésekre, többek között szigorúbb munkahelyi szabályok bevezetésére és az arcmaszkok új szabványainak kidolgozására szólítottak fel.

2020. március 11-én még senki sem tudta, hogy a vírus már Amerikában van. A kutatók becslése szerint az a 34 államban előforduló 500 eset és 19 haláleset, amelyről a CDC a pandémia bejelentésének időpontjában beszámolt, a tényleges eseteknek csak a töredéke.

Prof. Dr. Dr. Eric Topol, a Scripps Research, La Jolla kutatója, a Medscape USA főszerkesztője szerint az elmúlt évben sok volt a dezinformáció és a téves ajánlás. A politika beavatkozása miatt az első két hónapban egyáltalán nem végeztek tesztet, ami a vírus diffúz terjedésének kedvezett. „Ez megbocsáthatatlan, több ezer amerikai halálát okozó hiba.”



A koronavírus mellék- és utóhatásai: „félelem, harag, agresszió”

Psychotherapy and Psychosomatics, 2021;90:73–80; <https://doi.org/10.1159/000511468>

Kulcsszavak: globális egészségügy, népegészségügy, járványügy, pandémia, koronavírus, COVID-19, mellékhatások, utóhatások, poszt-covid tünetek, poszttraumás stressz szindróma, poszttraumás elkeseredettségi szindróma, pszichoterápia, bölcsesség-terápia, nemzetközi

Forrás Internet-helye: <https://www.karger.com/Article/FullText/511468> ;
<https://www.karger.com/Article/Abstract/321580>

Michael Linden (Research Group Psychosomatic Rehabilitation at the Charité University Medicine Berlin, and Department of Behavioural and Psychosomatic Medicine at the Rehabilitation Centre Seehof, Teltow/Berlin, Germany) és mt. a pandémia pszichés utórezgéseit elemezték. Egy évvel a koronavírus-pandémia kitörése után az tapasztalható, hogy a vírus mellett az érzelmek is mutálódnak.

A pandémiával összefüggő politikai kakofónia, az ellentmondásos nyilatkozatok, az újabb és újabb zárlatok, a tanácstalanság és a tehetetlenség világszerte testileg-lelkileg megviseli a lakosságot. Senki sem tartja mulatságosnak, hogy a politikai döntéshozók megpróbálják az egyéni felelősség körébe utalni a növekvő esetszámot.

A lakosság körében terjedni látszik a fáradtság, a rezignáció, a méreg, sőt a düh egyvelege, egy olyan emóció, amely a koronavírussal összefüggésben mindeddig nem került reflektorfénybe, jóllehet mind orvosilag, mind politikailag problémákat okozhat. Az elkeseredésről van szó, amely az egyén azon meggyőződéséből fakad, hogy igazságtalan bánásmódban részesült és nem kapja meg mindazt, amit megérdemel. Az elkeseredés a privátszférában vagy a munkahelyen elszenvedett lealacsonyítást, megalázást, betegséget, vagy bizalmi törést követően következik be.

Az ilyen emberek mindennapi élete hónapokra károsodik, kerülnek azokat a helyeket, amelyek a negatív élményre emlékeztetik, ingerültek, nyomott lelkiállapotban vannak, állandóan arra törekednek, hogy jóvátételt szerezzenek. Az elkeseredés diszfunkcionális viselkedéshez, szociális visszavonultsághoz, öngyilkossági gondolatokhoz vezethet, de a bosszúállásra való törekvést is előhívja (beleértve az emberölést). A kutatók az ilyen súlyos eseteknél poszttraumás elkeseredési zavarról (*Posttraumatic Embitterment Disorder – PTED*) beszélnek. Katasztrófális személyes kudarcokat követően ez gyakran előfordul. Az ennek kezelésére kifejlesztett eljárást „bölcsességterápiának” (*wisdom therapy*) nevezik, amelynek célja, hogy a beteg tanuljon meg emocionálisan eltávolodni a traumát kiváltó eseménytől.

COVID-19-hírek a világ tizennégy országából

Univadis Medical News, 26. 03. 2021

Kulcsszavak: globális egészségügy, népegészségügy, járványügy, pandémia, koronavírus, COVID-19, nemzetközi

Forrás Internet-helye: https://www.univadis.de/viewarticle/covid-19-rund-um-die-welt-die-wochentlichen-highlights-neue-variante-aus-indien-steigende-falle-in-europa-schlimmste-gesundheitskrise-in-der-geschichte-brasiliens-741039?uuid=a4bd7761-e198-39ed-af50-d1921bdc40ab&uac=347207CJ&u=g7Nnk16ewguWS5hWLN23V/9E96keG%2B95Js9Lm6D2gtU14Soq8URsQKrZiarLAUYJ&ecd=mkm_ret_210331_uniann_TSPEDE_4567133&utm_source=adhoc%20emails&utm_medium=email&utm_campaign=adhoc_tspe_email_uniannoucement_ger-de_20210331&utm_content=4567133&utm_term=&sso=true

Egyesült Államok: Az AstraZeneca közzétette a vizsgálat harmadik fázisának amerikai eredményeit. Ez az oltóanyag tünetekkel járó COVID-19 elleni 79%-os hatékonyságát mutatta. Ezzel kapcsolatban azonban a *US National Institute of Allergy and Infectious Diseases* nyilatkozatot tett közzé, amely kétségbe vonta a cég által közölt adatok teljességét. A *Data Safety Monitoring Board* a pozitív eredmények kimazsolázásával és a legújabb eredmények másodlagos kezelésével vádolta a céget.

Kutatók szerint a pandémia idején az amerikaiak 2020-ban havonta csaknem két fontot (egy kilót) híztak, ami súlyosbítja az elhízottság amúgy is problematikus helyzetét.

Brazília a pandémia legdurvább szakaszában van. A napi halálesetek száma meghaladta a 3.000-et, az egymillió lakosra jutó halálesetek száma pedig március közepén 13,3 volt. Az egészségügyi rendszer az összeomlás szélén áll, az intenzív ágyakért hosszú várólisták vannak, nincsenek intubációs gyógyszerek, légzőkészülékek és hiányzik az oxigén. São Paulo-ban, a legfejlettebb államban, 115 városban kiürülnek az oxigénpalackok. Március harmadik hetéig a brazil lakosság 6,04%-a kapta meg az első dózist, 2,05%-a a másodikat is. [2021. 04. 07.: egy nap alatt 4.195 új fertőzött.]

Németországban az intenzíven fekvő fertőzöttek száma az óvatos lazítás után ismét növekedett. 3.000 kihasznált intenzív ágy mellett a megterhelés akkora, mint 2020 tavaszán, az első hullám tetőpontján volt. Március 24-én a hét napon belül bejelentett új fertőzések száma 100.000 lakosra 108,1 volt.

Nagy-Britanniában az első lockdown kezdete óta a pozitív tesztet követően 28 napon belül elhalálozottak száma 938-ról 126.172-re növekedett. Közöttük becslések szerint 247 egészségügyi dolgozó. Március 20-án egy óra alatt 100.000 COVID-19 elleni dózis beadására került sor, ami másodpercenként 27 oltást jelent. Egy nap alatt 844.285 oltást adtak be. A halálesetek és a fertőződés miatt kórházba utaltak száma eközben csökken. Az új esetek száma meghaladja a napi 5.000-et.

Spanyolországban folytatják a lakosság AstraZeneca vakcinával való oltását, a korhatárt 65 évre emelték. A spanyol egészségügyi miniszter megerősítette, hogy az oltóanyag

biztonságos. Az oltási kampány azonban lassan halad, mindössze a lakosság 4,6%-a kapta meg mindkét dózist. Március harmadik hetében a 100.000 lakosra eső 14 napos kumulatív incidencia 129,55 eset volt.

Portugáliában terjed a brit B.1.1.7-mutáns. Ez már a pozitív esetek 70%-a és rövidesen elérheti a 90%-ot. A pandémia az ország teljes területén lelassul. Március harmadik hetében a 100.000 lakosra eső incidencia 81,3 eset ($R_t = 0,89$) volt. Március 14-20. között azonban 100.000 lakosra legalább 30 új esetet regisztráltak. A portugál hatóságok annak szüneteltetése után folytatják az *AstraZeneca* vakcinával való oltást.

Franciaország ismét a pandémia fellángolásával szembesül. A zárlatot újabb régiókra terjesztették ki. Az oltási kampány felgyorsítása céljából március 27-től az oltást a komorbiditások nélküli 70 év fölöttiekre is kiterjesztették. Március végén újabb oltási megacentrumokat nyitottak meg. Az *Agence nationale de sécurité du médicament et des produits de santé (ANSM)* a Franciaországban előforduló tromboembóliás események figyelembevételével az eddig is alkalmazott álló három vakcinával folytatja az oltási kampányt.

Olaszországban a pandémia súlyosbodott. A reprodukciós ráta továbbra is 1,16. Március 24-én 28.438 beteget kezeltek kórházban, az intenzíven ápoltak száma 3.588 volt, otthoni karanténban pedig 540.740 személy volt. A pozitív tesztek aránya 5,8% volt. Az oltási kampány a vakcinák hiánya, egyes régiókban pedig, mint Lombardia, a szervezettség hiánya miatt lassan halad.

Országosan szinten 8.000.000 dózis beadására került sor. Több mint 1.600.000 nyolcvan év fölötti személy legalább egy dózist megkapott.

Olaszországban elkezdődött a gorilla-adenovíruson alapuló *ReiThera*-vakcina II/III vizsgálati fázisa. A *Spallanzani-Institut* bejelentette, hogy vizsgálja a Szputnyik V hatékonyságát.

Kuba azon kevés ország közé tartozik, ahol még nem kezdődött el az oltási kampány, mivel az ország saját vakcina kifejlesztésére épít. A gyógyszerhatóság kései klinikai fázisban engedélyezte a *Soberana*-vakcinát. Az ország saját vakcina fejlesztésén dolgozik.

India az esetszám erőteljes növekedésével szembesül. Március 24-én az esetszám elérte az 53.476-ot, ami 2020. október 20. óta a legmagasabb szint. *Maharashtra* államban kimutatták az E484Q- és az L452R-mutánsokat. [2021. április 6.: az új fertőzöttek száma egy nap alatt meghaladta a 100.000-et. Az 1,3 milliárd lakossal rendelkező országban a fertőzöttek száma 12,5 millió, a haláleseteké 165.000. 80 millió dózis vakcina beadására került sor.; 2021. 04. 07. egy nap alatt 115.736 új fertőzött.]

Izraelben a 9,3 milliós lakosság felét mindkét dózissal beoltották.

Japánban feloldották a Tokyo-ban és a környező prefektúrákban elrendelt rendkívüli állapotot. **Tokyo kormányzója, Yuriko Koike** azonban továbbra is óvatosságra intette a lakosságot.

Hongkongban és **Macaoban** a hatóságok március 24-én egy időre felfüggesztették a *Pfizer-BioNTech*-vakcina alkalmazását, mivel annak forgalmazója, a *Fosun Pharma* egyes szállítmányoknál a dugók szivárgását jelezte. A *Fosun Pharma* és a *Pfizer-BioNTech* közös vizsgálata tisztázta, hogy a termék biztonságával kapcsolatban nincs ok aggodalomra. [N.B. Hongkong és Macao Kína két különleges közigazgatási területe.]

***Lakossági vizsgálat Dániában a koronavírussal való újr fertőződésről –
Hansen CH et al.: Assessment of protection against reinfection with
SARS-CoV-2 among 4 million PCR-tested individuals in Denmark in 2020:
a population-level observational study***

Lancet. 2021 Mar 27;397(10280):1204-1212. doi: [10.1016/S0140-6736\(21\)00575-4](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(21)00575-4).

Kulcsszavak: globális egészségügy, népegészségügy, járványügy, pandémia, koronavírus, COVID-19, újr fertőződés, Dánia

Forrás Internet-helye: [https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(21\)00575-4/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(21)00575-4/fulltext)

Hansen CH (Department of Infectious Disease Epidemiology and Prevention, Statens Institut Copenhagen, Denmark) és mt. tanulmánya szerint négy millió dán polgár megismételt PCR-tesztje azt tanúsítja, hogy azok közül, akik már egyszer megfertőződtek a SARS-CoV-2-vírussal, 80% még egy fél évig védett volt az újr fertőződéssel szemben. Időskorúak körében azonban ez az arány nem éri el az 50%-ot. Dániában 2020-ban a lakosság 69%-a (négy millió lakos) részére 10,6 millió ingyenes PCR-tesztet biztosítottak.

A vizsgálat a *Danish Microbiology Database* 2020 szeptember és 2020 december közötti adatain alapult.

Eredmények

- Az első hullám idején (2020 júniusig) 533.381 személyt teszteltek, akik közül 11.727 (2,20%) volt PCR-pozitív. A második hullám idején 525.339 tesztre nyílt lehetőség, akik közül 11.068 (2,11%) volt PCR-pozitív.
- Ismételten is pozitív teszteredménye 72 személynek (0,65%) volt. Azok közül, akiknek az első tesztjük negatív volt, a második időszakban 16.819 (3,27%) volt pozitív.
- Az alanyok 80,5%-a rendelkezett újr fertőződéssel szembeni védettséggel.
- A 65 év fölöttiek alternatív elemzése szerint csak 47,1% rendelkezett védettséggel. Férfiak és nők között nem volt különbség. A védettségi ráta 3-6 hónapos utánkötésnél változatlanul 79,3%, héthónapos vagy annál hosszabb utánkötésnél 77,7% volt.

A dán adatok megkönnyítik a természetes fertőződés utáni védettségi effektus értékelését. Ez 80,5%, tehát nem éri el az engedélyezett oltóanyagokét, időskorúaknál pedig ennél is alacsonyabb, ami e különösen veszélyeztetett korcsoport beoltása mellett szól.

COVID-19-vakcinákra fordított kutatás-fejlesztési beruházások
Global Health Center, Graduate Institute Geneva, March 25, 2021

Kulcsszavak: globális egészségügy, népegészségügy, járványügy, pandémia, koronavírus, COVID-19, vakcina, oltóanyag, kutatás-fejlesztés, nemzetközi

Forrás Internet-helye: <https://www.knowledgeportalia.org/covid19-r-d-funding>

A *Global Health Center, Graduate Institute Geneva* összeállítást készített a COVID-19 elleni vakcinákra fordított állami kiadásokról. Eszerint az Egyesült Államok 2,2 milliárd USD-t, Németország 1,5 milliárd USD-t, Nagy-Britannia 50 millió USD-t fordított COVID-19 elleni vakcinák kutatás-fejlesztésére. Az állami beruházások összesen 5,9 milliárd EUR-t tesznek ki, amelynek 98,12%-a állami forrásokból származik.

A gyógyszercegek befektetéseire vonatkozóan nem áll rendelkezésre elégséges információ. Ezért az összeállításban alulreprezentáltak, akárcsak néhány ország, ahol saját oltóanyagokat fejlesztenek, vagy azt tervezik.

Az állami kutatás-fejlesztési beruházások legfőbb haszonélvezői, a *Moderna*, a *Johnson & Johnson*, a *Biontech/Pfizer*, a *CureVac* és a *University of Oxford*.

A genfi kutatóközpont a gyártási és adásvételi szerződéseknek is utánajárt. Ebben a tekintetben azonban a helyzet bonyolultabb. A szerződések 71%-ánál nem áll rendelkezésre az árra vonatkozó adat. A nyilvánosságra hozott árakból kitűnik, hogy a *Biontech/Pfizer* vakcinája dózisonként 6,75 - 23,50 USD-be, a *Moderna* vakcinája dózisonként 15 - 18 USD-be, az *AstraZeneca* vakcinája dózisonként 2,50 - 8,00 USD-be, a *Sinopharm* vakcinája dózisonként 18,55 - 35,72 USD-be került.

Sabine Torgler: Életképek: Az ápolónő szemszöge. „És maga hogy van, nővérke?”

HealthManagement.org, Exec Highlights, Week 11/2021

Published on : Thu, 11 Mar 2021

Kulcsszavak: globális egészségügy, népegészségügy, járványügy, pandémia, koronavírus. COVID-19, ápolók megterheltsége, Nagy-Britannia

Forrás Internet-helye:

<https://healthmanagement.org/c/hospital/post/nurses-view-how-are-you-nurse>

Ha valaki hat-nyolc hete megkérdezett volna: „Hogy van, nővérke?”, minden bizonnyal elsírtam volna magam. A helyzet Nagy-Britanniában súlyos volt, sokkal súlyosabb, mint 2020 március-áprilisában, amikor a COVID-19-válság mifelénk is elkezdődött. Egyetlen európai országról sem tudok, amelynek annyira meg kellett küzdenie volna a vírussal, mint mi annak két mutációjával.

DE, szerencsére, a kiváló oltási programnak és a lockdown alkalmazásának köszönhetően, gyorsan sikerült csökkentenünk a napi esetszámot. Így most azt válaszolhatom: „Jól vagyok. Sokkal jobban! Köszönöm kérdését.”

Huszonhétéves ápolói pályám során soha nem merültem ki annyira, mint az elmúlt tizenkét hónapban. És most mégis azt mondhatom: “Igen, jól vagyok, rendben vagyok. Megcsináljuk!” És kérem, higgye ezt el nekem.

A brit kormány két hete közölte az elkövetkező két hónap kilátásait arról, hogy mikor is térhetünk vissza a normalitásba. Úgy látom, hogy az egészségügyi dolgozók tudatában vannak annak, hogy az élet többé már soha nem lesz olyan, mint a COVID-19 előtt. Az ápolókkal, szülésznőkkel, mentőkkel túl sok minden történt – túl sok kollega halt meg és és túl sok kollega fertőződött meg kötelessége teljesítése közben, beleértve jómagamat.

Mindazonáltal, nehéz lesz megérteni és feldolgozni mindazt, amin Európában és a világ többi részén az utóbbi tizenöt hónapban keresztülmentünk. Időre lesz szükségünk tapasztalataink, ismereteink átértékelésére és ápolói státuszunk értékelésére.

Mégis, igen, jól vagyok és igen, túl fogjuk élni! A COVID-19 nevű alagút végén már látszik a fény és az csodálatosnak tűnik!

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélete a kötelező oltásokról

Szabad Európa, 2021. április 8. ; Politico, April 8, 2021 1:36 pm

Kulcsszavak: egészség, prevenció, megelőzés, oltások, kötelező oltások, Emberi Jogok Európai Bírósága, Európa

Forrás Internet-helye: <https://www.politico.eu/article/childhood-vaccine-human-rights-europe-convention-czech-republic/> ; <https://www.szabadeuropa.hu/a/kotelezo-oltas-kotelezove-tehetik-covid/31193174.html>

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (European Court of Human Rights – ECHR, Strasbourg) az Emberi Jogok Európai Egyezménye (1950) betartásának felügyeletére létrehozott bíróság. Az Európa Tanács által elfogadott egyezménynek a Tanács mind a 47 tagja részese. A bíróság magyar tagja Paczolay Péter.

Kötelezővé lehet tenni az oltásokat egy demokratikus társadalomban, áll az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítéletében. Első ilyen döntése mérföldkőnek számít, amely egyben azt is jelenti, hogy az európai országok a koronavírus elleni oltásokat is kötelezővé tehetik.

„[Ezek] A ... lépések szükségesnek tekinthetők egy demokratikus társadalomban” – áll az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) ítéletében a kötelező oltások kapcsán. A jelentős mérföldkőnek számító döntést cseh családok keresete után hozták meg, akik szerint gyerekeik kötelező beoltása leegyszerűsítve az alapvető emberi jogok korlátozásának számít.

A bíróság azt is kimondta, hogy a cseh kötelező oltási rend összhangban van a gyerekek érdekeivel, számolt be az AFP. „A cél az kell, hogy legyen, hogy minden gyermek védve legyen a súlyos betegségek ellen, oltással vagy nyájimmunitás által” – tették hozzá.

A bíróság kizárta, hogy a kötelező oltásokkal megsértették volna a magánélethez fűződő, „Az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény”-ben megfogalmazott jogokat. Ez a szervezet első ilyen jellegű döntése.

Az ítélet „megerősíti a kötelező oltás lehetőségét a jelenlegi Covid-19-járvány körülményei között” – mondta Nicolas Hervieu, EJEB-re szakosodott jogi szakértő a hírügynökségnek. Csehországban törvény írja elő a gyerekek kilenc betegség ellen történő beoltását. Így például a diftéria, a tetanusz, a szamárköhögés, a hepatitis B és a kanyaró ellen is. A keresetet olyan cseh szülők nyújtották be az EJEB-hez, akiket megbírságotak gyerekeik beoltatlansága miatt, vagy akiknek a gyermekeit épp emiatt nem vették fel az óvodába. A globális járvány közepette sok helyen vita van arról, hogy kötelezővé kéne-e tenni a koronavírus elleni oltásokat. Ha ugyanis sokan nem akarják beoltatni magukat, az veszélyt jelenthet a többiekre is. Magyarország januárban elköteleződött amellest, hogy a koronavírus elleni oltást nem fogják kötelezővé tenni.

A 17 bíró közül az egyik különvéleményt fogalmazott meg, egy másik tartózkodott.

Gyógyszerpiaci rövidhírek

DAZ.ONLINE, 23.03.2021; Ärzte Zeitung, 24.03.2021; 30.03.2021

Deutsches Ärzteblatt online, 25. 03. 2021

Kulcsszavak: gyógyszer, gyógyszeripar, gyógyszerpiac, dm Drogeriemarkt, Boehringer, B. Braun, BioNTech, nemzetközi

Forrás Internet-helye:

<https://www.deutsche-apotheker-zeitung.de/news/artikel/2021/03/23/auch-in-oesterreich-bleiben-otc-in-der-apotheke/chapter:all> ;

https://www.aerztezeitung.de/Wirtschaft/Boehringer-Rekordumsatz-trotz-Corona-Pandemie-418200.html?utm_term=2021-03-25&utm_source=2021-03-25-

[AEZ_NL_NEWSLETTER&utm_medium=email&utm_term=TIDP795120X91D9B02736364FCBA6EC249FB2F3C40EYI4&utm_campaign=AEZ_NL_NEWSLETTER&utm_content=Ihr%20c3%84rzte%20Zeitung-Newsletter%20vom%20\[rundate\]](https://www.aerztezeitung.de/Wirtschaft/Boehringer-Rekordumsatz-trotz-Corona-Pandemie-418200.html?utm_medium=email&utm_term=2021-03-25-AEZ_NL_NEWSLETTER&utm_medium=email&utm_term=TIDP795120X91D9B02736364FCBA6EC249FB2F3C40EYI4&utm_campaign=AEZ_NL_NEWSLETTER&utm_content=Ihr%20c3%84rzte%20Zeitung-Newsletter%20vom%20[rundate])

Az Osztrák Alkotmánybíróság ítélete a vénymentes gyógyszerek árusításáról

Az osztrák **dm drogérialánc** évek óta hadakozik azért, hogy a vénymentes gyógyszerek kerüljenek ki a szigorúan gyógyszerértékesítési köréből. Az Osztrák Alkotmánybíróság azonban úgy ítélte meg, hogy a hatályos szabályozás alkotmányos. Az a tény, hogy a dm-től megtagadják a gyógyszerek árusítását, nem jelent aránytalan beavatkozást a szabad vállalkozásba és nem sérti az egyenlőség alapelvét. Az alkotmánybíróknak afelől sincs kétségük, hogy Interneten csak gyógyszerértékesítők kereskedhetnek vénymentes gyógyszerekkel és ilyen gyógyszerek és ezek önkiszolgálása is tilos marad. A dm az ítélettel kapcsolatban az európai felülvizsgálat lehetőségét fontolgatja.

A Boehringer üzleti mérlege 2020-ban

A **Boehringer** forgalma 2020-ban 19,57 milliárd EUR (+3%) volt, ami újabb rekord a cég történetében. Kutatás-fejlesztésre 3,7 milliárd EUR-t (+7%) fordítottak, ami ugyancsak rekordnak számít. Az üzleti eredmény 21%-kal, 4,6 milliárd EUR-ra növekedett. Az adózás utáni eredmény 3,1 milliárd EUR (+13%) volt.

A vényköteles eredeti készítmények forgalma hat százalékkal, 14,42 milliárd EUR-ra növekedett. Jóllehet a **Boehringer** öt húzóterméke a generikum-konkurencia miatt veszteségekkel járna, ez az öt termék az előző évhez viszonyítva még mindig félmilliárdos növekedést (9,4 milliárd EUR-t) hozott. Ezek közül a két top-termék: az Empagliflozin antidiabetikum (Jardiance®, 2,5 milliárd EUR-ral, +15%) és a tüdőfibrózis elleni Nintedanib kinázgátló (Ofev®, 2,1 milliárd EUR-ral, +38%). Változatlan árfolyamok mellett a növekedés még magasabb lenne.

A B. Braun üzleti mérlege 2020-ban

A **B. Braun** orvostechnikai termékgyártó cég forgalma a koronavírus-válság idején csaknem stabil volt és így a folyamatban levő évre vonatkozó várakozások is reményteljesebbek. **Anna Maria Braun elnök-vezérigazgató** szerint a második félévben fokozatos fellendülésre lehet számítani. A bevételek három-öt százalékkal növekedhetnek, az eredmény pedig átlagon felüli lehet.

Magasabb kereslet várható a COVID-19 kezelésével összefüggő gyógyszeripari termékeknél, mint az infúziós pumpák és a higiéniai felszerelések, továbbá az akut dialízis területén.

A cég 2020-ban 7,43 milliárd EUR bevételt ért el (előző évben: 7,47 milliárd EUR). Az adózás előtti eredmény 416,1 millió EUR-ra növekedett. Az előző évi 400,2 millió EUR értéket, a *Rhön Klinikum* kórházi vállalkozás kilépésével összefüggésben korrigálni kellett.

A BioNTech üzleti mérlege 2020-ban

A **BioNTech** 2021-ben a Comirnaty® forgalmazásából és licenceiből 9,8 milliárd EUR összbevételre számít.

A cégnek az oltóanyaggal összefüggő forgalma 2020-ban 300 millió EUR-t tett ki. Kutatás-fejlesztési kooperációkból további 482,3 millió EUR (2019: 108,6 millió EUR) bevétel származott. Tartós operatív veszteségek mellett adózás után 15,2 millió EUR maradt a kasszában (2019: -179,2 millió EUR).

Az mRNA-vakcina termelési kapacitásai csak erre az évre 2,5 milliárd dózissal növekedtek. A *Pfizer* és a *BioNTech* 2020 december elején erre az évre még mindössze egymilliárd dózist tűzött ki termelési cél gyanánt. 2021 március közepéig már világviszonylatban több mint 200 millió dózis kiszállítására került sor és további 1,4 milliárd dózissal kötöttek szerződést.

A cég klinikai projektportfóliója jelenleg 13 vizsgálatot tartalmaz, egyebek között az onkológiai immunterápiával és a COVID-19 elleni oltóanyaggal összefüggésben. **Ugur Sahin elnök-vezérigazgató** bejelentése szerint előreláthatóan a második negyedévben ismertetik az oltóanyag 12 és 15 év közöttiekénél való hatékonyságáról szóló adatokat. Számíthatunk továbbá a hat hónap és tizenegy év közötti gyermekeknél várható hatékonyságra vonatkozó eredményekre. Mindezek mellett most kezdődik egy harmadik oltóanyag-dózis hatékonyságára irányuló vizsgálat, amelynek beadása 6-12 hónappal a jelenleg szokásos második dózis után válna esedékessé. Ezt elsősorban a mutánsokkal szembeni hatékonyság szerint validálják. További vizsgálatokra kerül sor immunszupprimált alanyokkal.

Az egészségügyi kiadások statisztikája Németországban 2019-ben
Statistisches Bundesamt, Pressemitteilung Nr. 167 vom 6. April 2021

Kulcsszavak: egészségügy, statisztika, kiadások, Németország

Forrás Internet-helye:

https://www.destatis.de/DE/Presse/Pressemitteilungen/2021/04/PD21_167_236.html

A ***Szövetségi Statisztikai Hivatal (Statistisches Bundesamt – Destatis)*** számításai szerint az egészségügyi kiadások Németországban továbbra is növekedni fognak. A jelenleg rendelkezésre álló adatok alapján a kiadások 2020-ban várhatóan eléri a 425,1 milliárd EUR-t. Ez 14,3 milliárd EUR-ral, 3,5%-kal több mint 2019-ben.

Ennek oka lehet a koronavírus-pandémia is, a rendelkezésre álló adatok alapján azonban egyelőre nincs mód a „***koronaspecifikus részesedés***” kiszámítására. Ami mégis megragadható: 1,6 milliárd EUR az Egészségügyi Alapból. Ebből 700 millió EUR-t a kórházaknak juttattak intenzív ágyakra és légzőkészülékekre, 491 millió EUR-t költöttek maszkokra, 286 millió EUR-t tesztekre, A szerződött orvosi ellátásban 419 millió EUR-t költöttek tesztekre. Ezenkívül pedig 731 millió EUR-t fordítottak ápolásra a pandémiával összefüggő rendkívüli intézkedések keretében.

Az egészségügyi kiadások 2019-ben 410,8 milliárd EUR-t tettek ki. Ez egy lakosra 4.944 EUR-t jelent. A kiadások 2018-hoz viszonyítva 19,3 milliárd EUR-ral, 4,9%-kal növekedtek.

A kiadások tehát 2019-ben túllépték a 400 milliárd EUR-t, miután 2012-ben haladták meg a 300 milliárd EUR-t, 1998-ban pedig a 200 milliárd EUR-t. A mindenkor következő 100 milliárdos küszöb túllépése közötti időtartam 1998. óta 14-ről hét évre csökkent.

Az egészségügyi kiadások GDP-ből való részesedése 2019-ben 11,9% volt, 0,2%-kal magasabb mint 2018-ban.

A legnagyobb kiadási tétel 2019-ben a kötelező betegbiztosításra jutott: Ennek kiadásai 233,0 milliárd EUR-t tettek ki, 10,9 milliárd EUR-ral, 4,9%-kal többet mint 2018-ban.

Második helyen a privát háztartások és a nonprofit privát szervezetek álltak: 54,8 milliárd EUR-ral, az egészségügyi kiadások 13,3%-ával. A növekedés az előző évhez viszonyítva 2,3 milliárd EUR, 4,4% volt.

A szociális ápolásbiztosítás kiadásai az egészségügyi összkiadások 10,3%-át tették ki. Ez 2,6 milliárd EUR-ral több mint 2018-ban. E kiadások 6,6%-kal, 42,1 milliárd EUR-ra növekedtek.

A privát betegbiztosítás kiadásai 1,4 milliárd EUR-ral, 4,1%-kal növekedtek és elérték a 34,6 milliárd EUR-t. Ezek 2019-ben az egészségügyi kiadások 8,4%-át tették ki.

*A svájci egészségügy statisztikai zsebkönyve 2020 –
Gesundheit – Taschenstatistik 2020*

(3. rész): A lakosság egészségi állapota

Bundesamt für Statistik, Neuchâtel 2021 (44 p.) 12. 02. 2021

Kulcsszavak: egészségügy, statisztika, egészségi állapot, Svájc

Forrás Internet-helye: <https://www.bfs.admin.ch/news/de/2021-0251> ;
<https://www.bfs.admin.ch/bfs/de/home/aktuell/neue-veroeffentlichungen.assetdetail.15464462.html>

A lakosság egészségi állapota

3. 5. Fertőző betegségek

A humán immundeficiencia-vírussal (HIV) fertőződött új esetek száma 2009. óta csökken. Már az 1990-es években csökkenés volt megfigyelhető. 2019-ben az új diagnózisok 40%-a férfiak közötti szexuális kontaktussal függött össze.

Az új tuberkulózisos esetek száma az 1980-as évek óta két és félszeresével csökkent. A tuberkulózisos esetek kétharmada külföldi származású személyeket érint.

3. 6. Lelki egészség

A lakosság többségének gyakrabban vannak pozitív, mint negatív érzései. A lakosság 15%-a mutatja közepes (11%) vagy magas (4%) pszichés megterheltség jeleit. 2017-ben a férfiak 8%-a, a nők 10%-a szenvedett közepes vagy súlyos depresszióban (major depresszió). Az érintettek aránya magasabb életkorban csökken.

2018-ban (asszisztált öngyilkosság nélkül) 1.002 személy (71% férfi) lett öngyilkos. Az öngyilkosság életkorral korrigált rátája 1995. óta több mint kétötöddel csökkent. Az öngyilkossági ráta a férfiak körében az életkorral arányosan erőteljesen növekedik. Ha az öngyilkossághoz kísérőbetegség is társul, akkor tíz közül hat esetben depresszióról van szó. [*Lásd még: A lelki egészség helyzete Svájcban, 2016. 35. sz.; 2018. 25. sz.; 2019. 22. sz., 2021. 5-6. sz. és Archívum.*]

3. 7. Fogyatékkal élők

A funkcionális korlátozottság az életkorral arányosan erőteljesen növekedik. A látóképesség gyengülése 77.000 személyt sújt, akik közül 35.000 hatvanöt éves vagy annál idősebb. A fogyatékkal élők esélyegyenlőségéről szóló törvény (*Behindertengleichstellungsgesetz*) definíciója szerint 1.300.000 személy számít fogyatékkal élőnek. Ezek közül 300.000 erőteljesen korlátozott a mindennapi tevékenységek vonatkozásában.

3. 8. Balesetek

A balesetek az idő előtti halálozás legfőbb okai közé tartoznak és a hospitalizáció leggyakoribb okai. Balesetek leggyakrabban a háztartásban, kerti munka, sportolás vagy játék közben fordulnak elő. A balesetek körében gyakori az elesés. A keresőtevékenységet végző férfiak csaknem kétszer annyi munkahelyi balesetet szenvednek, mint a nők (7% vs. 4%). A lakosság szűk 2%-a szenved közlekedési balesetet. 2019-ben 187 személy halt meg közúti baleset következtében, ezek csaknem háromnegyede férfi volt.

3. 9. Szülések és az újszülöttek egészsége

Az anyák átlagéletkora a szülés időpontjában 1970. óta folyamatosan növekedik. 2019-ben a szülések kevesebb mint 30%-a jut 30 éven aluli nőkre, miközben arányuk 1970-ben még majdnem 70% volt. A kései szülés velejárai: a termékenység csökkenése, valamint bizonyos kockázatok, mint a spontán ikerterhesség vagy a kromoszóma-anomáliák növekedése. A szülések 96%-ára kórházban kerül sor, egyharmadát császármetszéssel végzik. A császármetszések aránya egyes régiókban kétszer akkora, mint másutt. 2019-ben 283 csecsemő és kisgyermek halt meg első életévében, ami 1.000 élveszülésre 3,3 halálesetnek felel meg. E halálesetek kevesebb mint fele a szülés utáni 24 órán belül következett be. Ez főleg nagyon alacsony születési súllyal rendelkező és koraszülött gyermekeket érint. Ugyanezen évben 344 halvaszülés történt.

A svájci lakosság egészségfelmérése 2017: Túlsúlyosság és elhízottság

Bundesamt für Statistik (BFS)
Medienmitteilung, 3. 9. 2020. 8:30
14 Gesundheit

Kulcsszavak: népegészségügy, táplálkozás, túlsúlyosság, elhízottság, Svájc

Forrás Internet-helye: <https://www.bfs.admin.ch/news/de/2020-0257> ;
<https://www.bfs.admin.ch/bfs/de/home/aktuell/neue-veroeffentlichungen.assetdetail.14147720.html>

Az elhízott személyek aránya Svájcban 1992 és 2017 között 5%-ról 11%-ra növekedett. 2017-ben a lakosság további 31%-a túlsúlyos volt. A svájci lakosság egészségfelmérése (Schweizerische Gesundheitsbefragung – SGB) 1992. óta ötévente kerül sor.

2011-ben a svájci lakosság 11%-a elhízott, 31%-a túlsúlyos volt. A túlsúlyosság tehát népbetegséggé vált, amely a férfiakat erősebben sújtja (51%) mint a nőket (33%). A túlsúlyos személyek aránya a 65 és 74 év közöttiek körében a legmagasabb. A férfiak fele már 35 éves korától túlsúlyos vagy elhízott.

A túlsúlyos személyek aránya 1992 és 2017 között 30%-ról 42%-ra növekedett. A növekedés rátája főleg 1992 és 2002 között volt magas, azóta stabilizálódott.

Az elhízottság kockázati tényező a szív- és érrendszeri megbetegedések vonatkozásában. Az elhízott személyek a normális testsúlyúakkal szemben gyakrabban szenvednek magas vérnyomásban (39% vs. 10%), magasabb a koleszterinszintjük (22% vs. 9%), gyakrabban szenvednek diabéteszben (12% vs. 2%), artrózisban vagy artritiszben (25% vs. 11%), valamint krónikus bronchitiszben (7% vs. 2%).

A lelki egészségre gyakorolt hatások: az elhízott személyeknél gyakoribbak a depressziós tünetek (12% vs. 8%) és a pszichés megterhelés (19% vs. 15%) mint normális testsúlyúaknál. Mindezek mellett pedig gyakrabban kell számolniuk a szociális támogatás csökkenésével (14% vs. 8%).

Marco Storni, BFS, Sektion Gesundheit der Bevölkerung,
Tel.: +41 58 463 65 63, E-Mail: Marco.Storni@bfs.admin.ch
Medienstelle BFS, Tel.: +41 58 463 60 13, E-Mail: media@bfs.admin.ch

*A svájci lakosság egészségfelmérése 1992-2017. A fogamzásgátlás helyzete –
Schweizerische Gesundheitsbefragung 1992-2017 – Empfängnisverhütung*

Bundesamt für Statistik (BFS)
Medienmitteilung, 22. 2. 2021, 8.30
14 Gesundheit

Kulcsszavak: családtervezés, születésszabályozás, terhességmegelőzés, fogamzásgátlás, Svájc

Forrás Internet-helye: <https://www.bfs.admin.ch/bfs/de/home/aktuell/neue-veroeffentlichungen.assetdetail.15844487.html>

2017-ben Svájcban három személy közül kettő használt egy vagy több terhességet megelőző eszközt. 1992-ben a nőknek több mint a fele (51%) használt tablettát. A tablettákkal szemben tehát előtérbe kerül a hormonális terhességmegelőzés.

2017-ben a 15 és 49 év közötti nők 78%-a, a 15 és 74 év közötti férfiak 61%-a használt valamilyen megelőző eszközt. Leggyakoribb az óvszer (42%) és a tabletták (31%). A harmadik leggyakoribb módszer nőknél a hormonspirál (12%), férfiaknál a sterilizáció (15%) volt. 1992 és 2017 között a védekező nők aránya 54%-ról 72%-ra növekedett. A növekedés minden korcsoportnál megállapítható. A tabletták használata csökkent (1992: 52%; 2017: 33%), ami főleg a 35 év alatti nőknél jellemző (1992: 67%; 2017: 45%). A csökkenés a fogamzásgátlók diverzifikálásával, főleg a hormonális fogamzásgátlás terjedésével is összefügg. Mégis a tabletták maradtak a leggyakrabban használt fogamzásgátlóknak.

Az óvszer használata a férfiak körében 1992 és 2002 között 69%-ról 41%-ra csökkent. Ezt követően egy ideig ingadozott, majd 2012. óta enyhén növekedett. Fiatal férfiak körében az óvszerhasználat csökkent (2007: 80%; 2017: 70%).

A férfiak sterilizációja a 35 év fölötti korcsoportban nyer jelentőséget. Ez 1992 és 2002 között növekedett, majd csökkent. A sterilizációt főleg a 35 és 54 év közöttiek alkalmazzák ritkábban. A nők körében a hormonspirál alkalmazása vált elterjedtebbé és házaspároknál most ez a sterilizáció alternatívája.

A gyermekes nők körében a hormonspirál, gyermekteleneknél a tabletták alkalmazása elterjedtebb.

Tájékoztató:

Marco Storni, BFS, Sektion Gesundheit der Bevölkerung, Tel.: +41 58 463 65 63,

E-Mail: Marco.Storni@bfs.admin.ch

Medienstelle BFS, Tel.: +41 58 463 60 13, E-Mail: media@bfs.admin.ch

[Lásd még: Jelentés a terhességmegelőzés helyzetéről Svájcban, 2017. 25. sz.]

Petr Arenberger, új cseh egészségügyi miniszter

Forrás Internet-helye: https://cs.wikipedia.org/wiki/Petr_Arenberger ;
<https://www.vlada.cz/en/clenove-vlady/petr-arenberger-187594/>



Prof. MUDr. Petr Arenberger, DrSc., MBA (Sz. Prága, 1958. december 4.), cseh orvos, dermatovenerológus szakorvos, egyetemi tanár.

Nős. Felesége Monika Arenbergová dermatológus, egyetemi docens, 1989-ben a *Miss Czechoslovakia* finalistája. Két lányuk van, Simona és Nicol.

Orvostudományi tanulmányok: Károly Egyetem Gyermekgyógyászati Kara, Prága. Dermatovenerológiai szakvizsga (1987-1990).

1989-1991. *Universität München*. ; 1992-1993: *Stanford University Palo Alto*.

1992: a Károly Egyetem 3. Orvostudományi Karán habilitált.

2001. óta: a Károly Egyetem 3. sz. Dermatológiai Klinikájának igazgatója.

2001. óta: a dermatovenerológia professzora a Károly Egyetemen.

2006: Master of Business Administration.

A *Jan Evangelista Purkyně Czech Medical Association* alelnöke.

2015-2019: a Cseh Dermatovenerológiai Társaság elnöke.

2018 májustól: a Cseh Rádió-Tanács tagja.

2019 október óta: a Vinohrady Egyetemi Klinika igazgatója.

A Dermatovenerológiai Klinikán megalapította az Egészséges Haj Központot, amely az egyetlen ambuláns tanácsadó központ ezen a területen. A "*Tent Against Melanoma*" cseh prevenció program kezdeményezője.

2021. április 7.: Csehország egészségügyi minisztere.

Ő a Babis-kormány negyedik egészségügyi minisztere.

Kontakt

ministr@mzcr.cz

A fertőzöttek száma Csehországban a pandémia kezdete óta meghaladta a másfél milliót, a haláleseteké a 27.000-et.

ELŐJEGYZÉSI LISTA:

Globális egészségügy

- Globális jelentés az időskorúak diszkriminációjáról
- Pandémia és természetvédelem
- Összefüggés az erdőirtások és zoonózisok között

Koronavírus

- COVID-19-hírek a világ tizenöt országából
- COVID-19-vakcinákra fordított kutatás-fejlesztési beruházások
- Életképek: Az ápolónő szemszöge. „És maga hogy van, nővérke?”

Egészségügy

- A svájci egészségügy zsebkönyve – *Gesundheit – Taschenstatistik 2020* (4-5. rész): 4. Egészségügyi rendszer; 5. Költségek és finanszírozás

Kórházügy

- *Krankenhaus-Report 2021 (WIdO)* (1-3. rész)
- Panaszkezelés a németországi kórházakban 2018-ban (DKI)
- Elaggott időskorúak kórházi fekvőbeteg ellátása utolsó életévükben Svájcban

Egészséggazdaság

- Jogi szakvélemény az egészségügyi ellátási központokról szóló jogszabályok továbbfejlesztéséről (1-3. rész): 1. Összegzés, eredmények, ajánlások 2. Egészséggazdasági vonatkozások; 3. A pénzügyi befektetők szerepe
- Jelentés az egészségügyi ellátási központok gazdasági helyzetéről Németországban 2017-ben

Digitalizáció

- A Bundestag elfogadta a digitális ellátásokról szóló törvényt
- Digitalizáció az egészségügyben – *Continentale Study 2019*
- A digitális kórház (DKI)
- Az információtechnológiai biztonság a kórházakban (DKG)
- A személyi állomány és a digitalizáció helyzete a német kórházakban (*MLP Gesundheitsreport 2019*)
- Együttes döntéshozatal a digitalizáció alkalmazásáról az idősápolás területén (IAT)
- eHealth az ambuláns alapellátás területén Svájcban

Ápolás

- Munkahelyi együttes döntéshozatal a bentlakásos intézményi ápolás digitalizációja vonatkozásában (IAT)

Hivatásrend

- Az egészségügyi személyzet helyzete Svájcban 2018-ban
- Az autonómia hét tézise az egészségügyben

Társadalombiztosítás

- A betegbiztosítási díjak indexe Svájcban 2020-ban

Emberi erőforrás

- Felmérés a munkaerő helyzetéről az orvostechnika területén (DKI)

Minőségügy

- Ajánlások az egészségügyi regiszterek továbbfejlesztésére Svájcban

Népegészségügy

- *European Health Interview Survey (EHIS) 2019*
- *International Health Policy Survey 2019 (Commonwealth Fund)*
- A sporttevékenység szerepe az elesés megelőzésére az időskorúak körében
- Születéskor várható élettartam és egészségi állapot Svájcban

Lelki egészség

- Depresszió-Barométer 2021
- Metaanalízis a depresszióban szenvedő demens betegek kezeléséről

Üvegseb

- Jelentés az orvosi honoráriumok helyzetéről Németországban 2019 első félévében – *Honorarbericht 2019*
- A betegpénztári főnökök keresete Németországban 2020-ban
- Jelentés a keresetekről 2021-ben – *StepStone Gehaltsreport 2021*

Cannabis

- *Cannabis-Report 2020*
- New York államban legalizálták a marihuánát

Allensbacher Newsletter, April 2021

- A szociális piacgazdaság próbatétele a koronavírus válság idején; *Roland Rechtsreport 2021; Digitalreport 2021; Sicherheitsreport 2021.*

Rövidhírek (aleatorikusan):

- Praxishírek (*Arzt & Wirtschaft*)
- Gyógyszerpiaci rövidhírek (*Pharmazeutische Zeitung, Deutsche Apotheker Zeitung*)
- Népegészségügyi rövidhírek (*Robert-Koch-Institut*)